

HORTOBÁGY.

DEBRECZENI HETILAP

KÖZHASZNU ÉS MULATTATÓ TARTALOMMAL.

Hirdetési

Negyhasábos.
egyszeri hirdetés
háromszorinál 4 kr.
szörinél vagy nagy ter-
jedelmű hirdetésnél ár-
leszámitás.
Egyes szám ára
15 kr.

Megjelen

minden vasárnap.
Előfizetési ára egy évre
6 frt. fél évre 3 frt.
három hóra 1 frt. 80 kr.
Szerkesztő és ki-
adóhivatal a czeg-
lédutezai 2151.sz. Bánki-
házában.

8. szám.

Második évfolyam. 1863.

Február 22.

Nyilt levél.

Geszt. 1863. Febr. 8.

A mai korban a nemzeteknek a fennmaradást és befolyást, csupán az anyagi jólét biztosíthatja.

Ha áll ezen tétel általában véve, — pedig nem hiszem, hogy ezt tagadni lehetne, — még inkább áll hazai viszonyaink között reánk magyarokra nézve.

Bármit állítsanak is némely elfogult roszakaróink, nálunk a nem magyar ajku nemzetiségek elnyomva soha nem valának és amit nem tevének apáink akkor, midőn az más államokban napi renden vala, azt megkísérteni bizonynyal nincs kedve köztünk senkinek most, midőn a nemzetiségi eszmék forrongásban vannak, és öntudatos, testvér elleni bünt kellene elkövetnünk, ha arra törekednénk.

Mi nem kívánjuk egyik, e hazában velünk századokon át békességben élt nemzetiséget is gátolni saját erejének fejlesztésében, sőt: eltányolni tudunk minden törekvést, mely a törvény s a közös haza érdekei, megmaradhatása, okvetlen feltételei által szabott határokon belől, a nemzetiségi művelődés felé történik; mi csak azt kívánjuk, — és nem is engedhetjük, hogy ez tőlünk megtagadtassék, — hogy összeforrvra mindenkor a közös haza felvirágzásának kérdéseiben, a hivatottság, a képzettség döntsének a vezérszerep, a főbefolyás felett.

Mi nem vesszük rosz néven, ha a hivatottság és képzettség megszerzése által mások e szerep után törekednek; de azt bizonynyal nem engedhetjük, hogy minket attól már eleve megfosztani akarjanak.

Ezen elvek alapján hiszem én, hogy a nemzeti-ségi kérdés rendeztetni fog hazánkban, és mert senki tőlünk a jogot meg nem tagadhatja, hogy magyarok maradni és mint ilyenek a nemzetek közt számítani is akarhassunk; nem tartom feleslegesnek figyelmünket azon eszközökre fordítani, melyek által ez honunkban elérhető.

A két főeszköz pedig erre nézve, mint cikkem elején is mondtam, az anyagi jólét és szellemi mivelttség.

Az első biztosítja a nemzetet alkotó egyesek és testületek önálló működését a hazai célok részére, a második a békés hatás egyetlen méltó fegyvere.

E kettőt a lehető legnagyobb mértékben emelni, nevelni, mindnyájunknak első kötelessége.

Végzetlen fontos a szerep, mely e tekintetben hazánk nagyobb városainak jutott.

Bennök összpontosítva vannak a különböző hajlamú s tehetségű egyesek; ezeket az anyagi jólét és szellemi mivelttség terjesztésére képesíteni és általuk azt körül a vidéken terjeszteni eme városok feladata.

És eme városok közt is Debreczen az egyik, amelyre igen szép teendő, — de ha ezt elmulasztaná, igen nagy felelősség is vár.

E város majdnem egészen tiszta magyar lakossággal bír, amely emellett határának roppant kiterjedése folytán, egy nagy részben legalább a gazdasági iparág miveltésére van hivatva, azon iparágéra, mely még hoszu évtizedeken keresztül hazánk vagyonsodásának legfőbb alapját fogja képezni.

E városban minden egyéb mellett maga a főiskola is tetemes szellemi erőket gyűjt össze, és épen azért e város arra van hivatva, hogy az igazi magyar műveltségnek, egy nagy vidékre nézve központját képezze, honnan az szétsugározhat.

Magyar miveltséget mondtam, mert azt hiszem, hogy csak azon nemzet tarthatja meg saját jellegét és lehet mivelt egyszersmind, mely nem szolgálja a más nemzetek miveltését, hanem azt absorbeálva, saját nemzeti jellemével összeolvastva adja vissza.

E város más irányban, nagy határánál fogva már csak önérdéke által is, a helyes gazdasági elvek elméleti és gyakorlati terjesztésére van hivatva.

És mert ezen hitben élek, örülök minden egyes mozzanatnak, mely akár a szellemi erők összegyűjtésének, akár a gazdasági ipar fejlesztésének céljából

e város kebelében észrevehető; mert bizonyosága ez annak, hogy érti a nagyszerű hivatást, mely reá vár, hogy érti az idők jeleit.

Nem vagyok debreczeni ember, de meg fogják nekem bocsátani e város derék lakosai, hogy oly dolgokról szólok, melyek első pillanatra csak őket látszanak érdekelni; eléggé indokolhatja ezt ama szellemi kapocs, mely első ifjúságom óta Debreczenhez köt, de indokolhatja az is, hogy ami első perczen csupán Debreczen érdeke látszik lenni, az valóban az összes haza, a nemzet érdeke.

Eme biztos reményben mondom: fel kell állítani mielőbb a népnevelés terjesztőit, a kellő számú elemi iskolákat, pártolni a magasb miveltséget terjesztő intézeteket, összeműködésre birni a létező gazdag szellemi erőket és fejleszteni az ipar — és pedig első helyen a gazdasági ipar felvirágoztatására szükséges eszméket.

Ezen az uton lesz Debreczen szellemileg és anyagilag nagygyá, egész vidékének jóltevőjévé, hazánk, nemzetünk szemefényévé; így nemcsak megtartja, de az érdem alapján nevelni is fogja ama nagy tekintélyt, melylyel hazánkban mindig bírt.

Tisza Kálmán.

Két szó Kovács István ur egy szavára.

Lelkemből örülök, hogy az utczai népiskolák fölláthatására tett ajánlatom számos lakostársam kebelében viszhangra talált; örülök, hogy találkozott, ki e szent ügyet szívén hordván: más — szerinte talán jobb — módot javasol. Megvallom, hogy jól esett volna, ha ezen javaslatra ajánlatomat helyeslők egyike veszen némi fáradságot, elmondani nézeteit; őszintén, leplezetlenül; de mivel az nem történt, az ügy szentsége érdekében kötelesnek érzem magamat észrevételt tenni Kovács István polgártársam javaslatára s ajánlatom iránti megjegyzéseire.

Ő nem kíván jogról való lemondást, mint én; én sem kívántam; e lapok 3-ik száma első lapján ritkított betűkben épen azt mondtam, hogy tartsuk fel a tulajdoni jogot s csak is e jogadta kedvezményről mondjunk le. Ajánlatomban tehát a tulajdonjog-lemondásról egy betű sem volt, de igenis arról, hogy önkint ajándékozzuk szent célokra az ugynevezett polgári failletményt, melyet többi lakostársunk jogtalan kizárásával élveztünk s mai napig élvezünk; magától értetik ajánlatom szelleméből, hogy ha e failletményből bejövő összeg az iskolák fölépültével más szent célra vétetnék igénybe, annak meghatározása minden egyes esetben csak a tulajdonjoggal bíró lakosság, vagy általa választott képviselő hozzájárultával történhetnék.

A szent célra polgártársunk a bellegeltetésért kivetendő bért ajánlja, mert szerinte a failletményről lemondás nem általános áldozat, a legelőhez pedig a leggazdagabbnak s legszegényebbnek is egyenlő joga van; e szerint ő nem hiszi, hogy az erdőkhez is minden városi lakosnak, kik a városi közönség egyetemét teszik, valóságos tulajdoni joga lenne; mi pedig e tulajdoni jogot egyformának hiszszük és valljuk mind a legelőkre, mind az erdőkre nézve, mert egyik úgy, mint a másik a város egyetemének közönsége. Szerinte a facompetencia odaajándékozása szászados jogról lemondást föltételez, a legeltetésért általános fizetést pedig nem tartja jogesonkításnak; amazt a tulajdon egészben odaengedésének hiszi, emez szerinte a tulajdont sértetlenül hagyja. — Szerintünk pedig ha az egyik jogfeladás, akkor a másik is az; azonban mi egyiket sem tartjuk annak; mert ott, a tulajdonjog épségben tartásával csak a failletmény átengedése ajánlatik, még pedig azon okból, mert nem élvezi azt jelenleg minden lakostárs, kinek ahhoz joga lenne; polgártársunk is fentartja a tulajdonjogot s csak az ingyenlegeltetésről ajánl lemondást. — Eddig tehát meglehetősen egyenlőnek látszik a két indítvány, de kissé elemelve igen nagy különbség van a kettő között. Nézzük meg: failletményt nem kap mindaz, kinek az erdőkhez épen oly tulajdoni joga van, mint nekünk házzal bíró polgárok-

nak; s így határozottan állítható, hogy e tekintetben ok nélkül egy kiváltságos osztály keletkezett s emiatt leginkább lakostársaink legszegényebb része van abból még mostan tetteleg s jogtalanul kirekesztve. A bellegelőnél már nincs nyoma e kiváltságnak, mert ahhoz, — mint polgártársunk is mondá, — joga van a leggazdagabbnak és legszegényebbnek, még pedig, — mint kimutató s hiszünk számjainak, — a legnagyobb rész ingyen legeltet. Mármost bátorokunk kérdezni, melyik lenne nagyobb áldozat? ha a vagyonosabb osztály ajándékozna oda azon utójára is személykint igen csekély élvezetet, miből még most sok szegény lakostársunk kirekesztve van s mely élvezetre egy résznek szüksége sincsen, mert különben fáját nem adná el másnak nyereséggel; vagy pedig, ha a legszegényebb lakostársainkat kényszerítők, hogy mondjanak le az eddig élvezett ingyenlegeltetésről, — mire pedig igazán nagy szükségük van, — s ne hagyjunk nekik egy talpalatnyi tért, hova bér nélkül csak egypár malackájukat is kihajthassák? A kérdésre azt hiszszük nagyon könnyű a felelet a legszegényebb kis falu példájából is, hol a lakosok ingyen legeltetnek. Még más különbség is van a két ajánlat között: Kovács István ur azt tartja, hogy hol kötelesség s tartozás forog fen, ott kényszerítő erőnek is kell lenni; ebből az is következnék, hogy ha az ingyenlegeltetést eltörölni szabad, a facompetenciát is meg lehet egy hatalomszóval szüntetni; ámde az erő alkalmazása mindig fáj; mi csak szent ajándokot kérünk s csak az önkintes lemondásnak vagyunk párthivei.

Hogy tervünk szerint az ingyeniskoláztatás hamarabb létre jöhetne, polgártársunk szerint nem áll e g e s z e n, miért? azt nem mondja; elég az, hogy nem hiszi; de annyit mégis kénytelen lesz beismerni, hogy mi, ajánlatunknál a város pénztárát nem vettük igénybe, ő pedig arra is számított egy kis részt; beismerendő, hogy ha oda ajánlanók failletményünket, miből különben majd még mások is követelhetnek osztályrészt, — abból legalább 21,70. frt. jöven be évenkint, három év alatt valamennyi népiskolánkat fölépíthetnők, szerinte pedig annak egyharmadára levén évenkint kilátás, az iskolák fölépülése háromannyi időt igényelne; már pedig tisztelt polgártársunk mondá, hogy a legirtózatoss fené vad az emberből válhatik nevelés nélkül; igaza van; a népnevelést tehát minél nagyobb mérvben terjeszteni s mielőbb virágozóvá tenni polgári szent kötelességünk.

Egyáltalában nem vagyunk szerelmesek saját tervünkbe s a legnagyobb örömmel engedünk jobbnak helyet, de őszintén mondván a legelő-bért kivihetőbbnek, életrevalóbbnak nem tartjuk.

Emberi természetünkben van, hogy amit ohaj-tunk, azt reméljük is; s miért ne remélnők a népnevelés rövid időn bekövetkező diadalát is, midőn azt eszközölhetni, saját kezünkben van. Ugyanazért ismételve reméljük polgár és minden lakostársunk kereszttyén sziveitől, hogy a nevelés szent ügyét buzgó lelkesedéssel fölkarolva, az általunk ajánlott csekély áldozatot, vallásunk oltárára kész szívvel meghozandják.
Komlóssy Imre.

Váratlan örömnap.

Történeti beszély Debreczen multjából

Ábray Károlytól.

II.

Alig viradt fel a másnap, mely vala augusztus 12-dike s épen vasárnap, midőn már kora hajnalban mértföldnyire elhalló iszonyu zajos zsvaj, lárma veré föl a város lakóit nyugalmból.

Mint pusztító sáskasereg jöttek a tatárok, kozákok és oláhországbeliek, amint hozzá vethető volt: mintegy százezeren!

Hallván és jó eleve szemmel tartván bírák uraink ő kegyelmök jövetelét, szokás szerint küldöttséget nevezének ki, elibe menendőt a tatárseregnek,

mely küldöttség áll a Erdődi István főbíró uramból, továbbá Széles István, Kalai István és Szűcs Márton uraimékból; ezeken kívül bátorság okáért néhány török csauszából, mely küldöttségnek meghagyatott, hogy a tatár szultán ő felségét, ígéretek s ajándékok által birják kegyelemre a város iránt.

Amint a mi két ifju barátunk meghallotta ennek hírét, nem nyughatott többé, addig esdeklelt, addig rimázkodott Széles uram előtt, míg végre ez, hogy menekülhessen unszolásaitól, kénytelen lón beleegyezni azon kérelmekbe, hogy mint szolgák velök együtt ők is kimehessenek.

Nem kellett több a két ifjunak, azt hitték, hogy már ezáltal mindent megnyertek.

Elment főbíró uram a küldöttséggel egyetemben, nem mondván ellent a két ifju eljövételének sem, hanem lelkőkre kötötte ám, hogy okosan viseljék magukat, valami galibát ne csináljanak, különben bizonyára nem jó fejaljuk leend.

A cserén innen a homokhegyek között találkoztak a tatár táborral.

Merre a szem csak ellátott, mindenfelől mint hangyasereg nyüzsgött, forrott, futkosott a rendezetlen sereg.

Itt ott egy-egy csoportban fogoly keresztyén rabok voltak bilincsre verve, összelánczolva egy rakásban, mint valami baromcsorda, körülvéve fegyveres kancuskás tatároktól, kik szüntelen szidalmazták, bántalmazták a szerencsétleneket.

A bírák megindulással mentek el mellettök. Szemeikből csorogtak a könnyek, de nem segíthettek rajtuk.

Egy domboldalon kék fehér csikos szövetű sátor állott; előtte óriás piros lobogó vala, néhány hosszú kelevézes tatár a diszorséget látszott nagy hanyagul teljesíteni, mert míg gépíleg fel s alá mászkáltak a sátor előtt, tekintetök a messze síkságon, az előttök fekvő nagy városon merengett s úgy el voltak bámulásokba merülve, mintha azt számlálnák, hogy mennyi sok szép ragadmányt lehetne onnan elhozni s mennyi jutna abból egyre-egyre közülök.

Békességben eljutván idáig a követ urak, minden további halogatás nélkül bebocsáttattak a szultán sátorába.

Fiatallalig 20 éves lehet a tatár főnök, napbarnitott ovál arcját csak most serkedező pelyhes szakál és bajusz folyta körül.

A követek meghajtván magokat a kis Padisah előtt, mivel az hír szerint a tatár chán fia és örököse vala, ékes szóval elmondák, hogy mi járatban vannak, hogy ők a hatalmas török szultánnak, ki minden népen uralkodik s kinek isten terjeszse hosszúra az ő árnyékát, alattvaló jobbágyai s kéri ő felségét, hogy kímélje meg városukat minden veszedelemtől, igérvén, hogy minden eleségnemével ami tőlük telik, ellátják a tábort; pénzt is adnak a mostani nehéz időkhez s tehetségökhez képest; sőt még ezen felül is ki fogják háládatosságokat mutatni ő felsége iránt.

A fiatal vezér hiúságának hízelt, hogy ez ősz öreg emberek ily alázatosan, ily tiszteletteljesen beszélnek vele; s azon kegyes választ adá nekik, hogy legyenek nyugodtan s mutassanak alkalmas táborhelyet, hol győzhetlen hadserege megpihenhessen.

A főbíró uram rögtön elküldte utitársai közül kettőt, kik a tatár tábort a város szántóföldein, a tarlókon, a buzakeresztek és boglyák között letelepíték.

— Inkább prédáljanak ide kívül, mint oda ben a városban, gondolák az előrelátó férfiak, talán ha itt mindennek bőviben lesznek: nem fogják a város ellen oly nagyon fenni fogaikat.

A fiatal szultán kegyes főhajtással bocsátá el a küldöttséget, értésükre adván, hogy további rendelkezéseit agájától fogják meghallani.

Míg ezek azonban oda ben történtek, a sátoron kívül levő két ifju sem hevert tétlenül.

Beszédbe ereszkedének a tatárokkal, egy-kettő tudott már közülok néhány magyar szót, viszont ő reájok is ragadt azalatt, mióta e hivatlan vendégek e vidéket látogatták, néhány szó abból a nyelvfizmitó beszédből, melyen ezek társalognak egymással s amit nem tudtak, azt annyira-amennyire lehetett jelekkel adták tudtul.

Legelsőben is tehát megajándékozva közülok néhányat, azt tudakolák, hogy fogtak-e el sokat legközelebb Vámos Pércsen? a tatár mutatta, hogy egy nagy rakást, a férfiak ott vannak mind a tábor közepén lánczra verve. — Aztán azt tudakolák, hogy ölték-e meg sokat? erre a tatár egész büszkeséggel felelt, hogy egy még nagyobb rakást s egy halomra mutatva ott épen közelében, ezzel azt akará jelenteni, hogy lehettek annyian, mennyiből kitelnék egy ilyen hegy.

Az ifjak elszomorodtak, de azért tovább is kérdezősködének, hogy hát a nőszemélyeket mind megölték-e kiket ott találtak?

A tatár csúf arca nevetésre vonult s röhögve mondá, hogy csak a véneket, azoknak úgy sem lehetné

hasznokat venni, a fiatalabbakat volt annyi eszük, hogy mind megtartották s már el is osztották a vitézbebbek között, neki is jutott egy derék szép magyar leány, mert ő nem utósó vitéz ám, ő gyujtotta meg Vámos Pércsen a legelső házat, ő hasította ketté a legelső gyaur kaponyáját. Ha akarjátok — végzé szavait — jó pénzért visszaválthatjátok tőlem a leányt.

Az ifjak látni ohajták ezt. Talán tud valami bizonyost mondani Erzsike sorsáról.

A tatár ör midőn meghallá, hogy elébb szeretnék megnézni s ha aztán megtetszik nekik: megveszik tőle, nem csinált belőle semmi lelkiismeretet, hogy rögtön oda ne hagyja őrhelyét, rákiáltván társaira, hogy vigyázzanak ő helyette is.

Az ifjak fölkeresték a tatár tanyáját. Nem messze volt az, alig pár száz lépésre a sátólól, de az ott talált leányzó nem a keresett Erzsike vala.

Szóba eredtek a szegény siránkozóval, kitől sikerült annyit megtudniok, hogy Erzsike él s hogy valamelyik tatár főurnak jutott osztályrészül.

A tatár ur megboszkodott, midőn az ifjaktól megérté, hogy foglya nem tetszik nekik, mennyre földre, a prófétára, minden angyalára és szentekre esküdözött, hogy ennél ugyan különbet az egész táborban sem találunk, övé volt az első választás s volt annyi esze, hogy a legszebbet s a legderékabbat választotta ki valamennyi közül.

— De ha ez nem tetszik, — folytatá tovább a bőbeszédű kalmárfajú tatár — választatok a többi közül; még mind megvannak, illő váltságdíjért akár melyiket visszanyerhetitek gazdájától, kivéven azt az egyet, melyet a szultán ő felsége méltóztatott saját részére megtartani. Ha megfizettek, közbenjárótok lesztek.

Az ifjak összenéztek s elsápadtak; mintha mind kettőnek ugyanazon egy gondolata lett volna.

— S szép-e a leány, melyet ő felsége méltóztatott magának kiválasztani? — kérdezé Miklós.

A tatár elröhögte magát.

— Én ugyan nem tartanám — ugymond — ha fizetnének is érte, vékony mint egy hitvány nádszál, sápadt mint a holdvilág, amellet mindig sir: pedig a legjobb dolga van, szolgálói, eunuchjai vannak, maga a szultán a legnyájasabb szavakkal beszél hozzá; akármely más teremtese Alláhnak roppant szerencséjének tartaná e megkülönböztetést, míg e büszke daczos fő elég ostoba reá sem ügyelni

— Nem lehetne-e e leányt látni? kérdezik mindketten egyszerre.

— Allah mentsen meg attól titeket becsületes gyaurok, ő a szultán kertének választott virága, csak reápillantani is bizonyos halál, örvendek ha még csak álmomban sem látom őt soha.

— Mégis legalább megmutathatnád, hogy hol lakik?

— Azt megtehetem. Látjátok ott urunk sátrát? mindjárt mellette három kisebb van, ott lakik azoknak középsőjében, hanem jobb lesz ha hátat fordítottok neki, hogy soha se is lássátok többé. Bajt hozna az mindnyájatokra nézve. —

Bíró uramat ezalatt a főaga külön sátorba vezette s minden tőle telhető nyájassággal elhalmozva, kért tőle a szultán meghagyásából a város váltságdíjaul nem több, csak huszezer tallért.

— Megfogytok mi kegyelmes aga a pénzben, egész vagyonunk sem érne annyit; ha városunkat áruba bocsátanád, nem hiszem, hogy akadna vállalkozó kalmár ki érte emyit merne adni.

— Ne bolondozzál bíró s azt mondom, hogy megadjátok amit kértem, különben nem állok jót várostokért, az én uram a felséges szultán, a legkegyelmesebb ur; de meg ne haragítsátok, mert akkor reá ront várostokra, azt tüzzel vassal felperzseli, titeket pedig mind rabszolgáknak hurezol el, avagy karóba vonat.

(Folytatjuk.)

Közélet.

— Folyó évi május 16-kán lesz 6 éve, hogy a ref. főiskola akkori növendékei közül 18 an ujra életre hívák a forradalom előtt már virágzott, de egyszórá megcsünt önképezdét. — Mit tett az egyesület e hat év alatt? — Lássuk egyenkint futólag: Hat évi kiltartással megmutatta, hogy az egyletieség, melynek minden társadalmi haladás emelkedését köszöni, már az ingadozással vádoltatni szokott fiatalság életében is meggyökerezett. — Hat év óta folyvást vezetett jegyzőkönyve írott emlékjel ez időbeli tanulók tehetsége és munkálkodása felől. — Hat év óta irva megjelenő lapja, nemcsak kisebb-nagyobb becsü elméműveket tartott fen, de mellékszámáiban a tanulóifjuság nevezetesebb történeti mozzanatait is megörzé s időmulva annak történelméhez adatokat fog szolgáltatni. E lap első szerkesztője s megindítója: Sziládi Áron, jelenleg halasi lelkész, volt. — Több ifju elmét hozott mozgásba, a költői tehetségeket maga köré

gyujté; elég szigorú bírálata által a fogyatkozásokat megjelölé, oktatott s ami legfőbb: egyetlen ifju tehetséget sem szelesített el. Több értekezés megírását eszközle, melyek aligha nyertek volna nélküle állandó alakot s nem egy szép költemény birtokában. — Egyik állandó bizottsága: a szavalati, a szépnek hang általi kifejezésére tanítja és vezérli a tagokat. — Több ünnepélyt rendezett; a Kazinczy és Tököli százados ünnepélyeken a szellemi részt ez egylet tagjai vették magukra; 3 elhunyt jeles tagja Béres Sándor, Beregszászi László és Kovács Gyula ért gyászünnepet tartott; ezenkívül megalapítá Csokonai születési ünnepének a tanulók közt évenként megtartását. E félévi utósó ülésében kimondta az egylet, hogy gondoskodni fog 1838-ban kezdődő történetének megírásáról s évégett megbizta két régi tagját, hogy ez évben kísérelje meg az adatok gyujtését. — Hiszszük, hogy e vállalat később a tanulótság egész történelmének megírását is lehetővé teszi. — Ha az egyletieség ily korán beoltatik az új nemzedékbe: akkor a nagy élet s a haza nem félhet, hogy szent ügyei iránt közönyös érzelmű fia leendenek.

Ez egylet szerény helyzetében ezeltől csupán a szellemiekkel foglalkozva, most kezd anyagilag is gyarapodni. Először Kovács Gyula költeményei kiadása által szerzett tőkét, mely folyvást egészül s nem sokára 200 frtra fog emelkedni. Tavaly a helybeli joghallgatók műkedvelő-előadást rendeztek javára s ennek jövedelméből lett a második tőkéje 150 frt. Legujabban pedig egy becses ajándékot kapott csomaközi jószágfelügyelő Nagy Elek urtól. Ez apa ugyanis a mult évben fiatalon elhalt nagytehetségű fia László emléket akint örökíté meg, hogy néhány hátramaradt munkáját egy 110 lapból álló kötetbe szerkeszté s Siremlék cím alatt 500 példányban kinyomatta. Ebből 200 példányt az elhunyt barátainak és rokonainak; 50 példányt a zsidói tanodának, 50 a késmárkinak; 200-at pedig a debreczeni tanulók önképezdájének ajándékozott, mint oly tanodának, hol fia a tudományokat szerzé magának. E 200 példány 60 kron eladása már megkezdett az egylet által s az abból bejövendő 120 frt lesz az egylet 3-dik tőkéje.

Ohajtuk, hogy azon komoly mutogatásból ment irány, mely ez évben jellegette az egylet életét, legyen állandó és, hogy hazánk egész tanulóifjusága a tudományt tegye vonzalma és igyekezete főczéljává.

Előttünk fekszik a könyvecske, melynek jövedelmével Nagy Elek ur az önképezde pénzalapját növelni igyekezett s örömmel ragadjuk meg az alkalmat, hogy róla néhány szót szóljunk.

E rövid füzet olvasásánál egy kedves kis család körében érezzük magunkat, melyet nagy csapás ért s melynek fájdalmában nem osztoznunk nem lehet. Vonzalmunkat ellenállhatlanul ragadja magához a főszemély komor, de megnyerő alakja, a jótékony Kaincsalád és a gyöngéd Janka. A halott vonásain magasra fejlődött öntudat szelleme ül s az apa nyílt szívéből jötevéleg gyöngyöznek elő a józan nevelés alapelvei. Amaz a meggyőződés czáfolhatlan szavain mondja elő az ifjuságnak e hagyományt: „nincs szerencsétlenebb teremtmény, mint ki az ambíció viszketegét a tehetség sugatának téveszti. Ne eröködjetek írökká lenni, ha valóban írók nem vagytok.“ — Ez Rousseau karján tanácsolja a szüléknek: „ha jól akartok nevelni, soha gyermekeitek előtt még tréfából se hazudjatok, — neveltetésükre fősvények ne legyetek, — minden szót fontolva mondjatok ki s amelyet kimondtatok, azt soha meg ne másoljátok, — testi fenytéket ne használjatok, nemkülönbön kigunyolást sem, mert az lelki vérengzés, — szeretetet, örömet soha ne titkoljatok, az elégedetlenség komorságával büntessetek, soha dorgálásból orátiót ne csináljatok, — az anya soha ne ellensúlyozza az apa nevelési működését.“

Valóban ez igénytelen könyvből szülék és ifjak sokat tanulhatnak s valóban ennél méltóbb siremléket Nagy Elek ur nem állithatott volna gyermekének.

— Letette csörgősipkáját az idő, hamvat szórt fejére és bőjtől. S csak azt lehetne hát jólélekkel mondani, hogy bohóskodásával felvidított! de ezzel csak azon boldogok dicsekhetnek, akiknek bőjtben is farsang van. Mi csekély eredményt jelenthetünk a Magyar Sajtónak, mely aminap dicseke emlité, hogy Debreczen tánczol. A kaszinó tánczvigalmában — mely az egyletnek mintegy 60 ftot jövedelmezett, — volt ugyan táncz, de a vigalom hiányzott, Reszler álarcsos báljaiban volt közönség, de talpraesett élcz és rendezés alig. — Még a cigánybálok is — hajdan nevezetesség, — alászállottak, s alig maradt belőlök egyeb, mint búzhódt levegő. — E cigánybálok egykor eleven képét nyujtották azon ind törzs sajátosságainak, mely sok századon át együtt vigadt és busult velünk. A farsang utósó két napja kiváltságaik közé tartozott. Ilyenkor ünnepi ruhákba öltözve jelentek meg családostul a tántzteremben s nem egy fészületlen raj-

kó kontrázott csont és húsól való hangszerrel a da-de primójához.

Egy ily bál alkalmával történt az, hogy Boka Károlyt előtánczosnak választották.

A dolog így történt.

Megharsant a zene, midőn a barna ifjuságnak eszébe jutott, hogy előtánczost kéne választani. — Kit érhetett inkább e megtiszteltetés, mint Boka Károlyt, aki époly kedves vala az övéi közt, mint mások előtt, ki néhány év előtt K. Ernő tábornokot zokogásra tudta nyirettyüjével indítani? A barna se-reg szavazott, s Boka egyhangulag elválaszták.

— Nem értek én ehhez a hivatalhoz öcsém! — szabadkozék Boka, — Bizzátok azt nőtelen emberre, majd inkább primózok a bandában. — De nem lehetett szabadulnia. Szemérmesen nézett körül a terem-ben, szabadulást keresve, s ime! ahelyett biztatást talált neány magyar Nábob szemében, kik közül J. Gyuri így szólt, vállát veregetve kedvenczének:

Vállald el Károly! s ha valami bolondot tudsz kitalálni, ami engem megnevettet, olyan kétszáz forint üti a markodat, mint a pinty!

A találékony faj szülötte azonnal készen volt egy tervvel. Az ablakokat kinyitatta, a férfiakat kör-helyre állította s így szólt hozzájuk: — No fiuk! a nagyságos urak kedvéért elvállalom a fortenczerséget, de oly feltétel alatt, hogy akármit tesztek, ti is azonmódon megteszitek. — Vivát! — volt a felelet, — megteszük, ha a pokol fenekére vezet is.

Erre Boka kirugta a lábát maga alól, s a terem padlatára ült. A többi követte példáját.

Boka leveté csizmáit. A többi hasonlóan.

Boka felállott, Faraó ivadékát tiz lépésnyire állította a csizmáktól; aztán rohamot vezényelt s egy intésére pár száz csizma repült ki a nyitott ablakokon.

Ekkor Boka felránta titokban félretett csizmáit, választóinak pedig megparancsolá, hogy hozzák fel a magokéit, huszonötlet fenyegetve, aki csizma nélkül térne vissza. — A fiatalság savanyu képekkel engedett a kéyszerűségnek, a Nábobok pedig és Boka az ablakokból kacagták a sötétben kifejlődött harcot, s a felemás csizmákkal, vagy gólyaveres lábakkal felszállingozó hősöket.

A cigánybálok ma is divatban vannak, de a jókedvet elvitte a gólya s Boka szelleme csak halvány másolatban látogatja a cigányok bacchanáliáit.

— A debreczeni kir. váltótörvénytől 1861. május 1-től, 1863 évi febr. 1-ig, dijszabásból 22,030 frt 78 1/2 kr. gyűlt be. A bélyegadó behozatalával jövőre nézve a díjazások megszűnnek; — mert a bélyegadó az 1840. és 1844. évi országgyűléseken meghatározott díjknál körülbelül 3/4 részvényivel többre megy.

— A napokban hajta fejét örök nyugalomra városunk egyik kitünő iparos a Kis Sámuel, ki egykor a külföldön is szép elismerésben részesült s még néhány év előtt Bécsben a b. Sina család udvari asztalosa volt. Az utóbbi években szülőföldére Debreczenbe visszatérvén, csak kevesek által ismertette, még kevesek által pártoltatva tengette életét. E férfi volt az, ki nemrég az asztalos iparra vonatkozó műszavai magyarosításáért 10 arany jutalomban részesült. Alig néhány héttel ezelőtt könyves szemekkel beszélte el e sorok írójának: mily méltatlan volt hozzá a sors az utóbbi időkben. Pályaművét szűk tornácban, gyakran fázva és éhezve írta, mely — mivel lakbért nem tudott fizetni, — lakásul is szolgált. Az utóbbi időkben minden vágya abban öszpontosult, hogy — aminek oly gyakran sikertelenül járt utána — Pest-ről pályaműve kéziratát megkapja s azt kinyomatván oly összeget szerezhesse be, melylyel inségén könnyebbitve legyen. Pár év előtt egy diszes műkirakatu magyarországi czimerét állítá ki a kaszinó teremében eladás végett. De az vevőre nem talált — s csak most, elhunytával, a hagyatéki árverésen adathatott el. — Béke hamvaira a sokat szenvedett művészek! ki valóban jobb sorsra volt érdemes; ki inkább akart hazája földén tengődni, mint idegen földön bőségben élni.

— Budai Apraxin Julia a budai népszínház tagja, művészi körutjában Debreczent is meglátogatván, a következő héten kétszer lép fel Reszler színházában. Első előadásul a „Szigetvári vértanú.“ első felvonását és a „Gyertyatartó“ című rövid vigjátékot választotta; második este pedig „Bánkban“ — ban viendi Melinda szerepét, mely alkalommal a czim-szerepét Molnár, Biberachót Bényei, — mindkettő a budai népszínház tagja, — adja. (Ha valakit az is érdekelhetne, tudatjuk, hogy második este azon drága és remek ruháját veszi fel, melyet a császári egybekelés alkalmával a trónteremben s azóta nem használt.) — Budai Apraxin Julia orosz nemzet kebelében született, s magyar férje oldalán sajátította el nyelvünket; annyira, hogy csak két-három évi gyakorlás után folyékonyan ír és beszél rajta. — Budai Apraxin Julia hercegi szülék gyermeke

és nagy nevet viselő gróf neje, — mily roppant előítélettel kellett tehát szembeszállania, midőn paloták márványlépcsőiről a szinpad szilánkos deszkáira lépett, midőn lemondott a szemképrázató valódi fényről, hogy a szinpad álcillámai közül valódi nemes-séget hirdessen, hercegi czimerét aranyfüstös papírművel cserélte fel s színész lett, hogy az öröklött korona helyett maga szerezzen magának sokkal dicsőbb jelvényt: a művészet babér-koszoruját. — E jelenség magasztosabb, hogysen indokait magán viszonyokban kutatni szabad és illő volna; ily áldozatot különben is lehetlen magán érdekből hozottnak hinni. Feszült várakozással nézünk a rendkívüli vendégszereplés elé s hiszszük, hogy közönségünk követendi a budai közönség példáját, mely e művésznő fellépteit oly nagy számmal látogatja, hogy még a zenészeket is kiszorítja helyeikről.

— Liszniai Kálmán, az életben szeretetre méltó ember, a költészetben rendkívüli tehetség, f. hó 13-dikán meghalt. — Béke hamvaira!

— A mult farsangnak kétségkívül legérdekeseb eseménye ránk nézve az, hogy végnapjaiban Schwarz Imre ur Hymen oltára elé vezette Jánosy Zsuzsa kisasszonyt, ki bár nem városunk szülötte, itt tartózkodtakor úgy testi mint lelki bájai s különösen a közügyek iránti honleányi buzgalma által annyira megnyeré Debreczen értelmiségét, hogy harmadéve városunkból távozáván, többen pompás albumot készítették tiszteletére, melynek egyesek által beirt lapjai kétség-kívül még sokáig becses emléket képeznek előtte. Reméljük, hogy a közkedvességben álló pár állandó lakója leend városunknak.

— Az elemi főiskolák e félévi megvizsgáltatása következő renddel és időben történik: febr. 27. d. e. IV. elemi iskola; d. u. I. és II. polgári isk. febr. 28. d. e. III e. i. első osztálya, d. u. III e. i. második o. márczius 2. d. e. II. e. i. első o. d. u. II. e. i. második o. márcz. 3. d. e. I. e. i. első o. d. u. I. e. i. második o. márcz. 4. d. e. az ispotálybeli fiiskola.

— Szerdán f. hó 25-dikén kerül színre kedvelt bassónk Baráthy javára Flotow szép dalműve „Stradella.“ Ugy halljuk, hogy ez alkalommal Schönewald T. k. a. is fellépend.

— Sz. kir. Dereczen város törvénszéke előtt jelenleg következő csődperek vannak folyamatban: Fehérvári J. Kegyes G. Nánassy I. Mandel I. és E. Kis Zs. ellen; közelebb pedig if. Nagy Sándor hagyatéka és Czóbel Antal váradi lakos ellen, debreczeni telep-helyén, nyitattott csőd.

— Nagy nyugtalanságot okoz Debreczen vidékén egy rablócsapat, mely a Szegeled melletti erdő közelében bujkál és 12 főből áll. Hírlik, hogy február 8-dikán egy század gyalogság érkezett e vidékre, a rablók elfogása végett.

Hanem azért ne féltsen minket a szíves olvasó, mert mi itt sem a 12 fejű rablók, sem a szegeledi erdő, sem arról a bizonyos kompánia infantériáról nem tudunk semmit, hanem e közlést szóról szóra fordítottuk le a „Harmonia“ című német lapból, mely valószínűleg ötlábu bornyuk, leharapott fülek s hasonló szörnyűségekkel terhelte meg gyomrát s azért álmodik roszakat. *)

Ugyan e lap minapi valamelyik számában apre-hendálja, hogy Sopronban felváltva a német szini előadások mellett magyarokat szándékoztak rendezni. E tekintetben harmonizálunk vele, csak hogy mi azt ohajtanók, hogy mindig magyarul játszanának.

— A vasutügyet illetőleg mult számunkban megjelent közlést, illetékes helyről vett értesülés alapján oda módosítjuk, hogy a ker. és iparkamarai bizottsmány utasítva van ugyan, adatszerzés végett a tiszavidéki vasuttársulathoz fordulni, de a társulat helybeli tisztviselőivel eddig nem érintkezett.

— Kuczik Péter, ki tavaly a „Gilányi“ mellett egy szegény asszonyt meggyilkolt, a debreczeni törvénszék által közelebb 15 évi börtönre ítéltetvén, ügyét a királyi táblára felebbezte. — Huszti, Györfy és társaik ügyében f. hó 28-kán lesz a végtárgyalás.

*) Vajjon nem bizonyos szegletházakra és ott bizonyos trón-elesuzamlásokra ezélez a sógor? — A s z e d ő.

Piaczi árak.	Buza.		Kétszeres.		Rozs.		Árpa.		Zab.		Tengeri.		Marhabus.
	frt.	kr.	frt.	kr.	frt.	kr.	frt.	kr.	frt.	kr.	frt.	kr.	
Debreczen. Febr. 17.	5	50	3	—	2	3	1	75	1	40	2	15	17
Pest. Febr. 19.	4	28	—	—	2	65	2	5	1	60	2	30	
Nagyvárad. Febr. 17.	3	20	2	40	2	—	1	60	1	35	2	20	17
H. Bösörmeny. Febr. 11.	5	20	—	—	2	—	1	40	1	40	2	20	15
Tokaj. Febr. 15.	3	20	2	75	2	20	1	80	1	20	2	—	14
Margitta. Febr. 15.	5	40	3	—	2	40	1	80	1	30	2	—	15
Érmihályfalva. Febr. 12.	2	80	2	5	1	80	1	90	1	40	1	90	15
N. Bajom. Febr. 15.	3	20	2	80	2	50	2	—	1	50	2	40	9
Miskolcz. Febr. 18.	3	—	2	70	2	20	1	60	1	5	1	80	
Arad. Febr. 16.	4	—	2	95	2	50	2	25	1	85	1	90	

Bécsi börze. 1863. Febr. 19. — Egy cs. arany 5 fr. 52 kr. — Ezüst 114 fr. 50 kr.

Febr. 14. »Ő nem féltékeny.« Ezt követte »A tiszaháti libáska.« Mindkettőt ford. Bulyovszkiné.

Febr. 15. »A bűvös vadász«

Febr. 17. »Don Juan.« Farsangi bohózat.

Febr. 18. Szerdahelyi Kálmán első fellépteül: »A jóbarátok« Vigj. 4 felv. Irta Sardou. — E szellemes mű legfőbb érdemét mesterileg festett alakok képezik, melyek közt talán legkevesebb gondtal rajzoltnak találjuk — mert Emilia egészen fölösleges személy, — Tholosan orvosát, melynek a hatásgerjesztésre alig van több eszköze, mint az általa képviselt szellem. Annál nagyobb azon színész érdeme, aki e szerep érdekét annyira tudja fokozni, hogy nemcsak egy vonalba emelkedik a többi teremtő erőt tanusító alakkal, de azokat felül is mulja. — Alig szükség mondanunk, hogy a vendégművész elérte a most említettük eredményt s bár játékán mi aki dicsekedve említjük, hogy művészetét gyakran volt alkalmunk élvezni, némi kedvtelenséget véltünk észrevehetni: művészi alakja, helyes hangsúlyozása, társalgási könyedsége, feddhetlen tagjártatása és a mindentekintetben alkalmazkodás szerepe jelleméhez most is, mint mindig, oly jelenségek voltak benne, melyeket elismeréssel kell említnünk. — Az egész előadás rajza, színezés tekintetében sikerültebb volt az eddig látottaknál, de feltűnően lassu, vontatott. — Váczy Vilámnak (Cecilia) igen jól sikerült az éji légyott jelenet, bár a megelőzettekben több eleven-séget ohajtottunk volna. Ellenben Erdélyi nagyon is élénk volt a spleenes Marecat szerepében. — Dicsérettel említjük Foltényit (Zuáv) és Szakál Rózát (Rafael). — Tele szinház.

Febr. 19. Szerdahelyi 2-dik föllépteül: »Fenn az ernyő, nincsen kas.« — A vendégművészre nézve ismétlésbe kellene esnünk, ha játékát elemezni akarnók; legfőlebb annyit említnünk tehát, hogy Rejte könnyelmű szerepét még több természetességgel adta, mint tegnap Tholosanét s hogy Donáfiné legjobb szerepei közé tartozik Foltényinénak.

Febr. 20. Néplőadásul: »Szapary Péter.«

Kiadó: a debreczeni Színügyegylet.
Szerkesztő: Illésy György.

Gőzfürdő

megnyitása a nagyerdőn.

Van szerencsém a t. cz. közönséggel ezennel tudatni, hogy a nagyerdői fürdő helyiségben, egy egészen új találmányu »Gőzfürdő« állítottam, — mely is a városi hatóság által kiküldött szakértő és orvosi bizottsmány által megvizsgáltván s minden tekintetben a célnak teljesen megfelelőnek találtván, — a közönség használatára átadták.

A fürdő közönség teljes kényelméről gondoskodva van.

Egyszeri fürdés ára, az ahoz megkívántató ruhával együtt 80 kr. ó. é.

Bérleti jegyek ára tizenkét fürdőre 8 frt. ó. é.

A t. hölgyek számára a gőzfürdő használata hetenkint egyszer csőtörtök napra határozottat, reggel 9—12 óráig.

Társas-kocsi az »Arany bika« vendéglőből naponkint reggel 7 órakor indul, onnan vissza 8 órákor s így délig óránkint felváltva fordul, egyvitel ára egy személytől 10 kr.

Debreczen. 1863. Februárhó.

Fehér Hermann
nagyerdői fürdő bérlő.

Kiadó szállások. *)

1. — Piaczuteza 2135 sz. a. — Egy bolt, mellette három lakszoba, alatta pince. — Ugyanott: öt, egymásbanyiló szoba külön vagy együtt. — Értekezhetni az ott lakó tulajdonossal.

2. — Czegléd-Széluteza 2465 sz. a. — Két szoba, konyha és kamarával. — Értekezhetni a helyszínen.

3. Czeglédutezán 22. sz. a. egy emeleti szoba, előszobával; bolt mellékszobával, magtár és pince. Értekezhetni Bészler Lajossal, hatvanu. 1560 sz. a.

4. A péterfiai külvároson 3246 sz. a. 3 szoba, konyha és bolt. Értekezhetni czeglédú. 62. sz. a.

*) E rovatban folyvást elfogadunk közléseket. Egy udvarban levő bármennyi lakrészt közlésének ára: ha csak egyszer közöltetik 25 kr, ha háromszor közöltetik, minden közlésért 20 kr, ha tiszser közöltetik, minden közlésért 15 kr. — A »H« kezelősége.

60^{dik} ÁRJEGYZÉK

az „István“ gőzhengermalom gyártmányairól.

(Debreczenben költségmentesen, késspénzfizetés mellett, osztályi értékben, kötelezettség nélkül.)

A. asztali dara nagy szemű	14	frt.	—	kr
B. ugyanaz apró	14	„	—	„
C. dara középszerű	12	„	—	„
0. királyliszt	13	„	—	„
1. lángliszt	11	„	80	„
2. montliszt	10	„	80	„
3. zsemlyeliszt	9	„	80	„
4. fehérkenyerliszt 1-ső rendű	8	„	—	„
5. ugyanaz 2-dik	7	„	—	„
6. barnakenyerliszt	5	„	40	„
Kétszerliszt	6	„	30	„

Rozsliszt 1-ső rendű	7	„	20	„
Rozsliszt 2-dik rendű	4	frt.	80	kr.
00. árpakása	14	„	—	„
0. árpakása	13	„	—	„
1. árpakása	11	„	—	„
2. árpakása	9	„	—	„
3. árpakása	6	„	50	„
4. árpakása	6	„	—	„
Árpaliszt	2	„	40	„
Dereze	2	„	40	„
Lábliszt	2	„	40	„
Korpa	2	„	—	„
Buzaalj	2	„	80	„

Minden zsákért 1 frt. 5 kr. lefizetendő. E betétet azonban a vevő visszakapja, ha a zsákot, az elvitel számított legfeljebb 3 hó alatt, hiba nélkül, bérmentesen visszazsallítja.

Debreczen 1863. Febr. 6.

Felszólítás.

Mint hogy zenedénk fennállása az alapítványtöké kamatai és az évdíjak pontos befizetéséhez van kötve: tisztelettel szöölítom fel zenedénk teljes czimü alapítóit, hogy alapítványi tökéiknek még be nem fizetett, mult évi január 1-től június végeig terjedő első s a július 1-től decz. végeig terjedő második félévi kamatait, — továbbá a zeneegylet t. cz. rendes tagjait, hogy a még hátrányban levő 6 forint évdíjakat — zeneegyleti pénztárnok Borsos Ferencz urhoz, mielőbb beküldeni méltóztassanak. *)

Komlóssy Lajos zenedeigazgató.

* Mult számunkban tévedésből maradt ki a ritkított betűjü szedés. Szerk.

MENETREND

a tiszavidéki vaspályán. — Érvényes az 186^{2/3} téli havakra.

I. Kassa és Nagyvárad felé	Bécs ind.	8 óra — perc este	III. Kassa és Nagyváradról Pest és Bécs felé	Kassa ind.	5 óra — perc reg.
	Pest „	6 „ 25 „ reg.		Forró-Encs . . . „	6 „ 25 „ „
	Czegléd „	9 „ 27 „ „		Miskolcz „	7 „ 52 „ „
	Szolnok „	10 „ 27 „ „		Tokaj „	9 „ 35 „ „
	Püsp.-Ladány „	1 „ 26 „ délu.		Debreczen „	12 „ 12 „ délu.
	Dobreczen „	3 „ — „ „		Püsp.-Ladány „	1 „ 45 „ „
	Tokaj „	5 „ 25 „ „		Szolnok „	4 „ 44 „ „
	Miskolcz „	7 „ 24 „ este		Czegléd érk.	5 „ 41 „ „
	Forró-Encs „	8 „ 44 „ „		Pest „	8 „ 37 „ este
	Kassa érk.	10 „ 27 „ „		Bécs „	6 „ — „ reg.
II. Arad felé	Püsp.-Ladány ind.	1 „ 58 „ délu.	IV. Arad Pestés Bécs felé	Nagyvárad ind.	10 „ 6 „ délu.
	B.-Ujfalu „	3 „ 13 „ „		B.-Ujfalu „	11 „ 34 „ „
	Nagyvárad érk.	4 „ 38 „ „		Püsp.-Ladány érk.	12 „ 48 „ délu.
	Bécs ind.	8 óra — perc este		Czegléd „	5 „ 41 „ „
	Pest „	6 „ 25 „ reg.		Arad ind.	9 óra 33 perc déle.
Czegléd „	9 „ 37 „ „	Csaba „	11 „ 59 „ „		
Szolnok „	10 „ 59 „ „	Mező-Tur „	2 „ 20 „ délu.		
Mező-Tur „	12 „ 34 „ délu.	Szolnok „	4 „ 18 „ „		
Csaba „	3 „ 3 „ „	Czegléd érk.	5 „ 31 „ „		
Arad érk.	5 „ 20 „ „	Pest „	8 „ 37 „ este		
			Bécs „	6 „ — „ reg.	

A közállomásokról indulás ideje, a minden pályaudvaron kifüggesztett részletes menetrendben van kimutatva.

A debreczeni vásárok alatt Czegléd és Debreczen között, a cs. k. szab. osztrák állam vasut társaság személy-vonataihoz csatlakozólag, a személyvonatok naponként kétszer közlekednek.

A vasúthoz csatlakozó postakocsik indulnak:

Arad—Seben. — Indulás Aradról naponként este 6 órakor — Érkezés Aradra naponként reggel 5 órakor. — (Az utasok fölvétele nincsen korlátozva.)
 Nagyvárad—Kolozsvár. — Indulás Nagyváradról naponként este 6 és fél órakor. — Érkezés Nagyváradra naponként reggel 6 és három negyed órakor.
 Nyiregyház—Szathmár. — Indulás Nyiregyházról vasárnap, szerdán és pénteken este 6 órakor. — Érkezés Nyiregyházra hetfőn, szerdán és szombaton reggel 2 órakor.
 Nyiregyháza—Beregszász. — Indulás Nyiregyházról naponként reggel 7 órakor — Érkezés Nyiregyházra naponként este 5 órakor.
 Nyiregyháza—Nagybánya. — Indulás Nyiregyházról hetfőn, kedden, csütörtökön és szombaton este 6 órakor. — Érkezés Nyiregyházra vasárnap, kedden, csütörtökön és pénteken reggel 2 órakor.
 Tokaj—S. A. Ujhely. — Indulás Tokajból naponként este 7 órakor. — Érkezés Tokajba naponként reggeli 4 és fél órakor.
 Kassa—Lőcse. — Indulás Kassáról naponként éjjeli 1 órakor. — Érkezés Kassára naponként éjjeli 12 és egy negyed órakor.
 Kassa—Przemysl. — Indulás Kassáról szerdán és szombaton délután 2 órakor. — Érkezés Kassára hetfőn és pénteken délelőtt 10 órakor.
 Kassa—Szigeth. — Indulás Kassáról naponként éjjeli 11 és három negyed órakor. — Érkezés Kassára naponként éjjeli 12 óra 50 perczkor.
 Kassa—Munkács. — Indulás Kassáról naponként éjjeli 11 és háromnegyed órakor. — Érkezés Kassára naponként éjjeli 12 óra 50 perczkor.

Az igazgatóság.

HIRDETMÉNYEK.

Árverési hirdetés.

Vagyonbukott E. Kiss Zsigmond esődtömegéhez tartozó többféle ingóságok u. m. 1 Wertheim szekrény, 2 íróasztal, 10 db. vaseke, kukorica morzsoló és eséplő gépek, konyhabeli fa és vasedények stb. folyó évi március 2-kán d. e. 9 órakor, a Bathianyiteczán 2164 sz. a. háznál árverés útján késspénzfizetés mellett el fognak adatni; — az árverelendő tárgyak összeírása alólrtnál addig is megtekinthető.

Debreczen. 1863. Febr. 17.

Csöd-választmányi határozat folytán
L a k y L a j o s
tömeg gondnok.

1—2.

Erfurti vetemény magvak.

Kereskedésben már 28 év óta üsmert s mindig tisztán kezelt valódi erfurti kerti vetemény és virágmagvaim biztos voltáról tökéletesen meglevén győződve a nagyérdemü helybeli és vidéki közönség.

Annál fogva a jelen évre szükséges s ujonan érkezett valóságos erfurti vetemény és virágmagvaimat, melyeket felelősség mellett kaptam, hasonló felelőséggel és biztossággal, jutányos áron ajánlom a n. é. közönségnek. Ugyazinte **francia, magyar luczerna, löhere, burgundi cukorrépa, tarlórépa és akácza magvaimat** is.

Budaházy Antal
debreczeni kereskedő.

Isméti eladásra fontonkint kedvező árak.

2—6

Önkénytes végképeni eladás.

Az üzlet teljes megszüntetése következtében **Denhof Lázár** divatárkereskedésében, (főpiacz Schaefferház 2140 szám.) az abban találtató mindennemü kézmű és szalag áruk a gyári vételárak alatt önkénytesen végképen eladatnak.

A t. cz. közönség ez oknál fogva felszöllittatik, miszerint a különféle cikkek megszerzése végett, a legolcsóbb árban leendő alkalmat el ne mullassza.

Debreczen. 1863. Február.

„BIHAR“

1—2

czimü Nagyváradon hetenkint kétszer megjelenő politikai, kereskedelmi és társadalmi lap a biharmegyei gazdasági egylet hivatalos közlönye Gyűjtygyula szerkesztése mellett, az eddig tanusított szabadelvü irányban jövő januárhó 1-től kezdve második évi folyamába lép.

Előfizetési árak:

Egy évre 10 frt. fél évre 5 frt. évnegyedre 2 frt 50 kr.

Az előfizetési összegek alólrtnál kiadóhivatalához bérmentve küldendők.

A „Bihar“

kiadó hivatala. Nagyváradon, Sasuteza 12. sz.

Hazai borok

kaphatók alólrtn füszerkereskedésében, t. Szentimrey Gábor ur krasznikvájdai boroarnoká-ból, szabott áron, a borok a tulajdonos saját természetéből, a legjobb hegyaljai és szikezi hegyről való s valódiságukról a tulajdonos személye s a czimlapok kezeskednek

Kacsó Ferencz

a „Kékmacska“ czimzett füszerkereskedésében.
(Czegléduteza, Kovásház 2148 sz. a)

Ugyanott gazdasági friss vető magvak is jutányos áron kaphatók.

PÉNZ

Árverés.

Föld- és gyárbirtokosok, iparosok, községek, testületek és magánosoknak, akik elég biztos jelzálagra pénzt felvenni kívánnak, — kész tőkéről kedvező feltételek mellett tudomás nyujtatik. — Bővebb értesítést adnak, bérmentes levelekre.

Henry Frimont und Josef Edler von Angeli
(Stadt am Peter, Hotel Wandl, Thür. no. 149.)
2—4 **Bécsben.**

Néhai Radeczky József ur hagyatékához tartozó esapóutezai 327 számú, 17 1/2 öl ondódi földével 10,000 oftra becsült ház, folyó évi március 19-kén d. u. 3 órakor, — szükség esetében f. évi april 20-kán d. u. 3 órakor tartandó nyilvános árverésen el fog adatni, az árverési feltételek, melyeknek 1-ső pontja szerint az árverelni kívánó 1000 ofrt bánatpénzt köteles letenni, a esapóutezai 588 számú háznál megtekinthetők.

Árverés.

Szab. kir. Debreczen városi birtokához tartozó Savóskuti erdőség 186^{2/3}-ik évi vágásterén levő, hasagott olnyárfák, hosszufák; továbbá varga ölekre rakott fiatal tölgyfák, és galyfák — e folyó év és hó 25-kén 26-kán kint a Savóskuton — nyilvános árverés megtartása mellett lesznek eladandók.
Debreczen. 1863. Február 20

A városi tanács

Eladó ház.

Vargateczán a 2245 sz. alatti jókarban levő, eserepes ház, 45 öles jó szántófölddel szabad kézből eladó. 1—3.

Egy, 13-14 éves, jó erkölcsi magaviseletü fiu kerestetik tanulóul J á m b o r T e r e z i a kisasszony borbélyműhelyébe. Bővebben értekezhetni e tárgyban magával műhelytulajdonosnival, Debreczenben Széchenyiteczán a gr. Dégenfeld háznál. 1—3.

Fris veteménymagvak.

Alólrtn ajánlja konyha és virágkerti, valamint gazdasági veteménymagvait a t. cz. közönség figyelmébe. Nem különben elfogad a Fleischmann és Weber (előbb Mayr Károly) mag és növénykereskedést illető megrendeléseket, minden a gazdasághoz, konyha és virágkertihez megkívántató mag, hagyma, gyökér és növényre.

Gaszner Károly
füszerkereskedő Debreczenben.

Eladó ház.

Nagypéterfián a 958 szám alatt levő új ház eladó. — Értekezhetni iránta a nagyváraduteczán 2504 szám alatt lakó tulajdonos Molnár Györggyel.